

ВНИМАВАЙКИ В КАРТИНКАТА

Деепричастията са нелични глаголни форми, които се образуват от глаголи от несвършен вид с **-айки** или **-ейки**: *ходейки, слушайки, хвърляйки*. Намирате ли нещо нередно в изречението: *Ловейки риба в езерото, братът на Иван го извика от брега?* Деепричастието означава действие, което протича едновременно и има същия извършител като субекта (подлога) на личната глаголна форма в изречението. Ето защо от изречението в примера излиза, че *братът на Иван* не само вика от брега, но в същото време лови риба в езерото.

Примери за правилна употреба на деепричастия са изреченията: *Иван слизаше по стълбите, **подсвирквайки** си; **Внимавайки** в час, децата се научиха да употребяват правилно дори деепричастия.*

В по-заплетени случаи с повече участници в ситуацията може да предпочетете използването на сложни изречения или други (например предложни) конструкции вместо деепричастия: *Иван ловеше риба в езерото, **когато** брат му го извика от брега; **Докато** децата излизаха на сцената, родителите им махаха с ръце (вместо излизайки на сцената); С писането на двойки лекторът искаше да покаже на студентите, че предметът е труден (вместо пишейки двойки).*

Не трябва да се забравя също, че глаголите от свършен вид не образуват деепричастия, затова форми като **дойдейки, *напишейки, *нарисувайки* са грешни. Тъй като деепричастията са форми на глаголи, те не присъстват като отделни единици в *Официалния правописен речник на българския език*.

Д-р Ивелина Стоянова

Секция по компютърна лингвистика
Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“ – БАН